

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/21/2005

POLITYK ROKU 2004 W POLSCE I NA ŚWIECIE

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2005

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
22 października 2004 roku

Poczynając od roku 1992 Polacy wybierają polskiego polityka roku - człowieka, który, ich zdaniem, najlepiej działał, najwięcej zrobił dla kraju, społeczeństwa, ludzi takich jak oni. Od niedawna, tzn. od roku 2002 Polacy wybierają również zagranicznego polityka roku.

Respondenci wskazując osoby, które zasługują na miano polityka roku w Polsce i na świecie, nie korzystają z gotowej listy nazwisk, lecz wymieniają je sami¹.

POLITYK ROKU 2004 W POLSCE

Już po raz dziewiąty polskim politykiem roku został Aleksander Kwaśniewski. Prezydent zdołał wprawdzie zachować tytuł polityka roku, uzyskując znaczną przewagę nad innymi zgłoszonymi osobami, jednak dostał wyraźnie mniej głosów niż przed rokiem (14% wobec 22%).

Tak jak rok wcześniej drugie miejsce, z ilością głosów o połowę mniejszą niż Aleksander Kwaśniewski, zajął Jan Rokita (7%). Podobnie jak prezydent, lider PO otrzymał także wyraźnie mniej wskazań niż przed rokiem, kiedy to popularności przysparzała mu praca w sejmowej komisji śledczej powołanej do wyjaśnienia tzw. afery Rywina.

Zmiana nie nastąpiła również na trzeciej pozycji, na której - tak jak przed rokiem - uplasował się Andrzej Lepper (6%).

Ponadto względnie dużo ankietowanych za polityka roku 2004 uznało Włodzimierza Cimoszewicza, który tuż przed rozpoczęciem naszego styczniowego sondażu zrezygnował z funkcji ministra spraw zagranicznych i został wybrany na stanowisko marszałka Sejmu. Jest też postrzegany jako ewentualny kandydat lewicy na urząd prezydenta RP. Wśród innych relatywnie często wymienianych osobistości znaleźli się także inni politycy typowani na ten urząd: Marek Borowski, Lech Kaczyński i Zbigniew Religa (po 2% wskazań). Tyle samo

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (176) przeprowadzono w dniach 7-10 stycznia 2005 roku na liczącej 1089 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

osób miano polityka roku przyznało znanemu ostatnio przede wszystkim z działalności w sejmowej komisji ds. PKN Orlen Romanowi Giertychowi. Innych polityków wymieniło łącznie 22% respondentów. W tej grupie najczęściej powtarzały się nazwiska: Marka Belki, Donalda Tuska, Józefa Zycha, Danuty Hübner, Józefa Oleksego oraz Zbigniewa Ziobry (po 1%).

		CBOS
Któremu z polskich polityków należy się, Pana(i) zdaniem, miano polityka roku 2004?		
Aleksander Kwaśniewski		14%
Jan Rokita		7%
Andrzej Lepper		6%
Włodzimierz Cimoszewicz		3%
Marek Borowski		2%
Lech Kaczyński		2%
Roman Giertych		2%
Zbigniew Religa		2%
Żadnemu, nie ma takiego		27%
Nie wiem, trudno powiedzieć		23%
Badani mogli wymienić tylko jednego polityka		

Aż 27% badanych, a zatem więcej niż kiedykolwiek wcześniej, uznało, że żaden z polskich polityków nie zasługuje na miano polityka roku 2004. Niechęć do obdarzenia tym tytułem któregoś z działających polityków jest kolejnym symptomem (obok m.in. zapowiadanej niskiej frekwencji wyborczej, pogłębiających się złych ocen pracy Sejmu) wskazującym na skalę rozczarowania do polskiej klasy politycznej w ostatnim okresie.

Z kolei prawie co czwarty respondent (23%) nie umiał wymienić nazwiska polityka, który jego zdaniem zasługuje na miano polityka roku.

Tabela 1

Rok	Któremu z polskich polityków należy się miano polityka roku ? Chodzi o człowieka, który najlepiej działał, zrobił najwięcej w interesie kraju, społeczeństwa, ludzi takich jak Pan(i)?	Nie ma takiego polityka	Trudno powiedzieć
1992	Jacek Kuroń - 14% , Hanna Suchocka - 10%, Krzysztof Skubiszewski - 8%, Lech Wałęsa - 7%, Tadeusz Mazowiecki - 3%, Waldemar Pawlak - 2%	19%	23%
1993	Hanna Suchocka - 14% , Waldemar Pawlak - 12%, Krzysztof Skubiszewski - 10%, Aleksander Kwaśniewski - 8%, Jacek Kuroń - 7%, Tadeusz Zieliński - 5%, Lech Wałęsa - 4%	14%	16%
1994	Andrzej Olechowski - 9% , Jacek Kuroń - 8%, Aleksander Kwaśniewski - 8%, Waldemar Pawlak - 6%, Lech Wałęsa - 5%, Tadeusz Zieliński - 4%, Józef Oleksy - 3%	19%	28%
1995	Lech Wałęsa - 14% , Aleksander Kwaśniewski - 9%, Władysław Bartoszewski - 8%, Jacek Kuroń - 8%, Józef Oleksy - 8%, Józef Zych - 3%, Tadeusz Zieliński - 3%, Grzegorz Kołodko - 2%	17%	18%
1996	Aleksander Kwaśniewski - 12% , Andrzej Bączkowski - 6%, Włodzimierz Cimoszewicz - 6%, Józef Zych - 5%, Lech Wałęsa - 3%, Jacek Kuroń - 3%, Jan Olszewski - 3%, Marian Krzaklewski - 3%, Waldemar Pawlak - 2%, Grzegorz Kołodko - 2%	20%	27%
1997	Aleksander Kwaśniewski - 20% , Marian Krzaklewski - 9%, Włodzimierz Cimoszewicz - 4%, Jerzy Buzek - 3%, Leszek Balcerowicz - 2%	21%	31%
1998	Aleksander Kwaśniewski - 21% , Jerzy Buzek - 14%, Leszek Balcerowicz - 5%, Leszek Miller - 3%, Bronisław Geremek - 2%, Jolanta Kwaśniewska - 2%, Hanna Gronkiewicz-Waltz - 2%, Marian Krzaklewski - 2%	18%	26%
1999	Aleksander Kwaśniewski - 26% , Leszek Balcerowicz - 6%, Jerzy Buzek - 4%, Bronisław Geremek - 4%, Hanna Gronkiewicz-Waltz - 3%, Marian Krzaklewski - 2%, Andrzej Lepper - 2%, Tadeusz Mazowiecki - 2%, Leszek Miller - 2%	19%	23%
2000	Aleksander Kwaśniewski - 31% , Andrzej Olechowski - 4%, Jerzy Buzek - 2%, Bronisław Geremek - 2%, Lech Kaczyński - 2%, Jolanta Kwaśniewska - 2%, Jarosław Kalinowski - 2%, Marian Krzaklewski - 2%	25%	20%
2001	Aleksander Kwaśniewski - 33% , Andrzej Lepper - 8%, Lech Kaczyński - 6%, Leszek Miller - 4%, Andrzej Olechowski - 2%	20%	17%
2002	Aleksander Kwaśniewski - 35% , Leszek Miller - 8%, Andrzej Lepper - 7%, Lech Kaczyński - 3%, Jarosław Kalinowski - 2%	21%	15%
2003	Aleksander Kwaśniewski - 22% , Jan Rokita - 15%, Andrzej Lepper - 10%, Danuta Hübner - 3%, Marek Borowski - 2%, Józef Oleksy - 2%	18%	17%
2004	Aleksander Kwaśniewski - 14% , Jan Rokita - 7%, Andrzej Lepper - 6%, Włodzimierz Cimoszewicz - 3%, Marek Borowski - 2%, Lech Kaczyński - 2%, Roman Giertych - 2%, Zbigniew Religa - 2%	27%	23%

POLITYK ROKU 2004 NA ŚWIECIE

Już po raz kolejny tytuł zagranicznego polityka roku przypadł George'owi W. Bushowi. Prezydenta Stanów Zjednoczonych wymieniło jednak mniej respondentów niż w latach ubiegłych (13%). Drugie miejsce zajął bohater pomarańczowej rewolucji na Ukrainie, a obecnie prezydent tego kraju Wiktor Juszczenko. Jego nazwisko spontanicznie wymieniło 7% ankietowanych. Wśród osobistości stosunkowo często zgłaszanych do tytułu polityka roku znaleźli się ponadto sekretarz generalny ONZ Kofi Annan, który w ostatnim okresie zaangażował się w organizowanie pomocy dla ofiar tsunami w Azji Południowo-Wschodniej, oraz kanclerz Niemiec Gerhard Schröder. Inne osoby, wśród których byli m.in.: Jan Paweł II, Tony Blair, Javier Solana, Jacques Chirac, Collin Powell oraz Władimir Putin, wymieniło łącznie 9% badanych.

Wybór zagranicznego polityka roku zawsze nastęrcza ankietowanym więcej trudności niż wskazanie najlepszego polskiego polityka. Tym razem niemal połowa (49%) nie umiała wybrać osoby najbardziej znaczącej w polityce światowej. Część badanych (17%) stwierdziła, że żaden z polityków działających na arenie międzynarodowej nie zasługuje na to miano.

		CBOS
Któremu z zagranicznych polityków, działających na arenie światowej, należy się miano polityka roku 2004?		
George W. Bush		13%
Wiktor Juszczenko		7%
Kofi Annan		3%
Gerhard Schröder		2%
Żadnemu, nie ma takiego		17%
Nie wiem, trudno powiedzieć		49%
Badani mogli wymienić tylko jednego polityka		

Tabela 2

Rok	Któremu z zagranicznych polityków, działających na arenie światowej, należy się miano polityka roku ?	Nie ma takiego polityka	Trudno powiedzieć, nie interesuje mnie to
2002	George W. Bush - 20% , Gerhard Schröder - 6%, Władimir Putin - 3%, Tony Blair - 2%, Günter Verheugen - 2%	16%	45%
2003	George W. Bush - 23% , Jan Paweł II - 4%, Tony Blair - 2%, Władimir Putin - 2%, Gerhard Schröder - 2%	18%	43%
2004	George W. Bush - 13% , Wiktor Juszczenko - 7%, Kofi Annan - 3%, Gerhard Schröder - 2%	17%	49%

Opracowała
Beata ROGUSKA